

2. Кулиняк І., Копець Г., Горбенко Т. (2022). Цифровий інструментарій антикризового менеджменту підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-16>

3. Шатілова О. В., Шишук Н. О., Цифрові інструменти інноваційного розвитку бізнес-організації. *Проблеми економіки*. 2020. № 4 (46). с. 249-255.

4. Пузирьова П., Синиця С. Сутність діджиталізації та її значення для бізнес-процесів в умовах сталого розвитку. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період: міжнародна наукова конференція (10-11 жовтня 2023 р., м. Київ)*. С. 204-207.

УДК 004.891

Вербіцький А. Я.
*аспірант кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Штучний інтелект зародився ще у 1956 році, однак вагомі результати в його використанні з'явилися лише в останні десятиліття і визначили якісно нові ознаки глобального цифрового простору. Це дало поштовх прийняттю відповідних правових норм. Україна, член Спеціальної комісії з питань штучного інтелекту Ради Європи, у жовтні 2019 року приєдналася до Рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку щодо штучного інтелекту. Внаслідок цього у 2020 році було схвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні, однією з проблем у якій зазначено «низький рівень впровадження та реалізації суб'єктами господарювання інноваційних проектів з використанням технологій штучного інтелекту порівняно із провідними країнами світу, що призводить до зниження продуктивності праці і появи великого відсотка робочих місць, які необхідно автоматизувати» [2]. Вирішення вказаних проблем передбачає реалізацію ряду напрямків:

1. Підтримка розвитку підприємництва в галузі штучного інтелекту полягає у сприянні доступу інноваційних компаній до інвестицій, співпраці з венчурними фондами, організації бізнес-заходів з участю українських ІТ-підприємців за кордоном, поліпшенні бізнес-середовища, створенні передбачуваної податкової політики, розвитку закритих інформаційних середовищ для ізольованого тестування технологій штучного інтелекту, розвитку обчислювальної інфраструктури для розроблення технологій штучного інтелекту в рамках пріоритетних напрямів і т. д.

2. Мотивація суб'єктів господарювання до впровадження технологій штучного інтелекту для підвищення їхньої ефективності полягає у забезпеченні доступності до освітніх програм і інформаційних порталів про технології штучного інтелекту.

3. Розроблення Дорожньої карти з перекваліфікації працівників, чия

робота може бути автоматизована в найближчі п'ять-десять років, включає такі категорії як працівники товарних складів, кур'єри, бухгалтери, менеджери з підтримки клієнтів, аналітики, юристи і т. п.

4. Впровадження державного замовлення на системи штучного інтелекту, ІТ-спеціалістів та дослідників даних.

5. Стимулювання партнерства держави та бізнесу в сфері інноваційних проектів, а також вдосконалення законодавства у відповідній сфері [3, с. 82].

Одним з напрямків використання штучного інтелекту в підприємстві є автономні системи. Розвиток штучного інтелекту сприяв поширенню робототехніки, автономного транспорту, дронів та інших автономних систем, які можуть виконувати складні завдання без безпосереднього керування людиною. Прикладами таких систем є автономні транспортні засоби, роботи, дрони, індустриальні роботи, голосові помічники, системи керування енергоефективністю та інші. Автономність дозволяє цим системам ефективно та безпечно функціонувати у різних сценаріях та виконувати завдання, які можуть бути недосяжними або небезпечними для людської діяльності [1].

Незважаючи на широкі можливості, які пропонує штучний інтелект у сфері управління підприємствами, його впровадження супроводжується певними недоліками. Дослідження показують, що при досягненні штучним інтелектом середнього рівня розвитку, коли його продуктивність перевершить інтелект людини у декілька разів, це може значно вплинути на повсякденне життя кожної особи. Серед загроз стрімкого розвитку штучного інтелекту у виробничому процесі та інших сферах можна виділити наступні аспекти: часткова або повна заміна людини комп'ютерами у виробничих та інших сферах, що може призвести до масового безробіття; зростання конфліктів між природним та штучним інтелектом, що породить нові соціальні та моральні проблеми; ризик втрати контролю людиною над машинами через самовідтворення комп'ютерного інтелекту; підвищення ризику злому системи злочинцями при повному переході на системи управління за допомогою штучного інтелекту, особливо важливо для систем управління важливими технологічними процесами країни; підтверджена ймовірність технічних збоїв у системах, яка може бути спричинена помилками в програмах, порушенням режиму електропостачання або випадковими пошкодженнями елементів комп'ютерних систем, хоча сучасна техніка в цілому є досить надійною.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Колесніков А., Карапетян О. Штучний інтелект: переваги та загрози використання. *Ефективна економіка*. 2023. №8. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1991/2014>

2. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

3. Поповиченко І.В., Спірідонова К.О., Андрійчук А.С. Застосування штучного інтелекту в фінансово-економічному аналізі діяльності підприємства. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 81-84.